

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-06- Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Teisingumo ministerija pakartotinai teikia Vyriausybei svarstyti šiuos teisės aktų projektus:

(1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 18 d. nutarimo Nr. 113 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymą“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1),

(2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1054 „Dėl valstybės ir Vyriausybės atstovo teismuose nustatymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2) ir

(3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimas Nr. 3) (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimų projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. birželio 17 d. išvados Nr. NV-1396 1 ir 3 pastabas. Į išvados 2 punkte pateiktą rekomendaciją taip pat bus atsižvelgta, tačiau Teisingumo ministerija tai padarys vėliau - atskiru projektu ir po sisteminės aptariamo Vyriausybės nutarimo peržiūros. Dabartinio Nutarimo projekto Nr. 2 apimtis yra labai siaura, jis yra įstatymą įgyvendinantis teisės aktas bei įtrauktas į Devynioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą (7.2.6 papunktis), todėl Nutarimo projektą Nr. 2 reikia priimti laikantis grafiko ir užtikrinant pakankamą laiką pasiruošti funkcijų perdavimui.

Nutarimų projektų tikslai

Nutarimų projektais siekiama šiuo metu Teisingumo ministerijos atliekamas viešojo administravimo funkcijas, susijusias su Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo įgyvendinimu ir Nukentėjusių nuo nusikaltimų fondo programos administravimu, nuo 2026 m. sausio 1 d. perduoti pavaldžiai įstaigai – Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai. Pokyčiai inicijuojami siekiant perkelti ministerijai nebūdingas ir su politikos formavimu nesusijusias funkcijas į viešojo administravimo įstaigą.

Nutarimų projektais įgyvendinamas Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 151 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 7.2.6 papunktyje numatytas veiksmas „Įtvirtinti vieno

langelio principo taikymą kompensuojant žalą smurtinių nusikaltimų aukoms ir perduoti šią funkciją Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai“.

Pagal šiuo metu galiojantį reglamentavimą Teisingumo ministerija yra atsakinga už Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatyme nustatytos žalų kompensavimo sistemos įgyvendinimą, t. y. nagrinėja asmenų prašymus kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą, priima sprendimus dėl žalos kompensavimo, vykdo atgręžtinio reikalavimo (regreso) veiksmus nusikaltimus padariusių asmenų atžvilgiu, atstovauja vykdymo procese. Taip pat Teisingumo ministerija yra paskirta Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos vykdytoja ir atsakinga už baudžiamojo poveikio priemonės - įmokos į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą vykdymo priežiūrą, t. y. veda šios baudžiamojo poveikio priemonės apskaitą, surenka asmenų mokėjimus, informuoja bausmės vykdymą prižiūrančias institucijas apie (ne)sumokėjimo faktą, perduoda atvejus antstoliams priverstiniam išieškojimui vykdyti. Visos šios funkcijos nėra susijusios su politikos formavimu. Iš esmės, tai yra viešojo administravimo paslaugos ir funkcijos, kurių neturėtų vykdyti ministerija. Tarp Teisingumo ministerijos valdymo srityje esančių įstaigų, pagal veiklos tikslus ir uždavinius, labiausia tinkama nurodytoms viešojo administravimo paslaugoms ir funkcijoms vykdyti - Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba. Pažymėtina, kad Teisingumo ministerija supažindino Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybą su siūloma iniciatyva, įvyko susitikimas įgyvendinimo klausimais, institucijos ir toliau bendradarbiaus sklandžiam funkcijų perdavimui užtikrinti.

Remdamiesi nurodytais motyvais, parengtais teisės aktų projektais siūlome:

(1) Nutarimo projektu Nr. 1 nustatyti, kad Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba yra įgaliota įgyvendinti Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymą, t. y. administruos žalų kompensavimo sistemą ir administruos baudžiamojo poveikio priemonės – įmokos į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, vykdymą; (2) Nutarimo projektu Nr. 2 nustatyti, kad Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba atstovauja valstybei bylose, pradėtose Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo pagrindu; (3) Nutarimo projektu Nr. 3 išbraukiamos anksčiau paminėtos funkcijos iš Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų.

Nutarimų projektai suderinti be pastabų su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra ir Teisėjų taryba.

Nutarimų projektai pateikti Teisingumo ministerijos profesinei sąjungai „Temidė“ dėl būsimų Teisingumo ministerijos funkcijų perdavimo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai. Pastabų ar pasiūlymų nustatytais terminais negauta, taip pat poreikio vesti konsultacijas pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 208 straipsnyje nustatytus reikalavimus, Teisingumo ministerijos profesinė sąjunga „Temidė“ neišreiškė.

Nutarimų projektams įgyvendinti papildomų lėšų iš valstybės biudžeto nereikės. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai bus perduotos atitinkamos šiuo metu Teisingumo ministerijos valdomos programos biudžeto lėšos kartu su funkcijoms atlikti reikalingomis pareigybėmis, darbo priemonėmis.

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus, kadangi nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Kadangi teisinis reguliavimas nekeičiamas iš esmės, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio

vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nebuvo vertintas.

Nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimų projektuose nepateikiama naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų, todėl jie nevertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Priėmus Nutarimų projektus, reikės keisti teisingumo ministro įsakymus šioje srityje.

Nutarimų projektams buvo atliktas antikorupcinis vertinimas.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Atskirų konsultacijų su visuomene nebuvo.

Nutarimų projektus parengė Teisinio atstovavimo grupės (vadovas Ričard Dzikovič, tel. +370 602 66 973, el. p. ricard.dzikovic@tm.lt), vyresnysis patarėjas Šarūnas Sabalevskis, tel. +370 671 86 374, el. p. sarunas.sabalevskis@tm.lt, patarėja Dainora Bernackienė, tel. +370 645 78 674, el. p. dainora.bernackiene@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 18 d. nutarimo Nr. 113 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymą“ pakeitimo“ projektas, 1 lapas.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1054 „Dėl valstybės ir Vyriausybės atstovo teismuose nustatymo“ pakeitimo“ projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

Teisingumo ministras

Rimantas Mockus

Dainora Bernackienė, tel. +370 645 78 674, el. p. dainora.bernackiene@tm.lt